

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΡΟΔΟΣ

27 Νοεμβρίου - 1 Δεκεμβρίου 2013

Επιμελητήριο Δωδεκανήσου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΙΓΑΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Παναγιώτης Λ. Βοκοτόπουλος

Ακαδημαϊκός

Λίνα Μενδώνη

Γενική Γραμματέας Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

Μαρία Ανδρεαδάκη-Βλαζάκη

Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Φωτεινή Ζαφειροπούλου

Έφορος Αρχαιοτήτων, ε.τ.

Σόνια Καλοπίση-Βέρτη

Ομότιμη Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Γεωργία Κοκκορού-Αλευρά

Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Νότα Κούρου

Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Εύα Σημαντώνη-Μπουρνιά

Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Χρίστος Γ. Ντούμας

Ομότιμος Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Μαρία Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου

Ομότιμη Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Ιωάννης Παπαχριστοδούλου

Έφορος Αρχαιοτήτων, ε.τ.

Lord Colin A. Renfrew

Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Cambridge

Νικόλαος Χρ. Σταμπολίδης

Καθηγητής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης

Διευθυντής Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Όλγα Βάσση

Προϊσταμένη 3ης ΕΒΑ και Αναπληρώτρια Προϊσταμένη 27ης ΕΒΑ

Αικατερίνη Π. Δελλαπόρτα

Προϊσταμένη 2ης ΕΒΑ

Αθηνά-Χριστίνα Λούπου

Προϊσταμένη 14ης ΕΒΑ και Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Κ' ΕΠΚΑ

Αλέξανδρος Μαζαράκης-Αιτιάν

Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Μαρία Μιχαηλίδου

Προϊσταμένη 4ης ΕΒΑ και Αναπληρώτρια Προϊσταμένη ΚΒ' ΕΠΚΑ

Ιωάννα Μπίθα

Διευθύνουσα του Κέντρου Έρευνας της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης της Ακαδημίας Αθηνών

Λυδία Παλαιοκρασσά

Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Ναταλία Πούλου-Παπαδημητρίου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Αγγελική Σίμωσι

Προϊσταμένη Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων

Παύλος Τριανταφυλλίδης

Προϊστάμενος Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αιγαιακών Σπουδών

Παναγιώτης Χατζηδάκης

Αναπληρωτής Προϊστάμενος ΚΑ' ΕΠΚΑ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Παύλος Τριανταφυλλίδης

Ειρήνη Νικολακοπούλου

Χαρίκλεια Παλαμιδά

Άννα Καραβοκυρού

Άρτεμις Χριστοδούλου

Αικατερίνη Κάτρη

Τετάρτη 27 Νοεμβρίου

Παλάτι Μεγάλου Μαγίστρου, Μεσαιωνική Πόλη Ρόδου

- 18.30-19.00 *Προσέλευση συνέδρων*
- 19.00-19.40 *Χαιρετισμοί*
- 19.40-20.00 **Κόμβου Μ.**, Έργα πολιτισμού στο Αιγαίο και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα
- 20.00-21.15 *Δεξίωση*
- 21.15-22.00 *Μουσική εκδήλωση της Πειραματικής Χορωδίας και της Φιλαρμονικής Ορχήστρας του Δημοτικού Οργανισμού Πολιτισμού-Αθλητισμού Ρόδου (ΔΟΠΑΡ)*

Πέμπτη 28 Νοεμβρίου

Αίθουσα Επιμελητηρίου Δωδεκανήσου (Γρηγορίου Λαμπράκη 8, Ρόδος)

Α' Συνεδρία ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Προεδρείο: **Ι. Παπαχριστοδούλου, Ν. Βαλάκου**

- 9.00-9.15 **Φιλήμονος Μ.**, Από το έργο της ΚΒ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων κατά τη δεκαετία 2001-2011
- 9.15-9.30 **Μαρκέτου Στ., Φαρμακίδου Ε., Χαλκίτη Μ.**, Σωστικές ανασκαφές στην Ιαλυσό: η αποκάλυψη μίας μεγάλης Μεσοχαλκής και Υστεροχαλκής πόλης στο Αιγαίο
- 9.30-9.45 **Στεφανάκης Μ., Πατσιαδά Β.**, Η αρχαιολογική έρευνα στην Κυμισάλα Ρόδου: 2006-2013
- 9.45-10.00 **Τριανταφυλλίδης Π.**, Η αρχαιολογική έρευνα στο παρροδιακό ιερό του Αταβυρίου Διός
- 10.00-10.15 **Μπαϊράμη Κ.**, Ανασκαφή πλατείας Αργυροκάστρου στη Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου
- 10.15-10.30 **Κοσμά Α., Σταλίδης Γ.**, Ανασκαφική έρευνα στον «Μόλο των Μύλων» της Ρόδου
- 10.30-10.45 **Γιακουμάκη Χ.**, Η ανασκαφική έρευνα στην οικία Djem (Τζεμ) στη Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου και η συμβολή της στην ανασύσταση της αρχαίας οδού Ρ 31
- 10.45-11.00 *Διάλειμμα*

Β' Συνεδρία ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Προεδρείο: **Μ. Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου, Αικ. Δελλαπόρτα**

- 11.00-11.15 **Τρανταλίδου Κ.**, Κατανάλωση ζωικών αγαθών στη Ρόδο της 2ης χιλιετίας π.Χ.
- 11.15-11.30 **Μαχαίρα Β.**, Το πρόγραμμα μελέτης και δημοσίευσης των ελληνιστικών γλυπτών της Ρόδου. Παρατηρήσεις και επί μέρους συμπεράσματα
- 11.30-11.45 **Δρελιώση Α.**, Επιγραφές Ρόδου και μικρών νησιών της Δωδεκανήσου: εργασίες αρχειοθέτησης, φύλαξης και προβολής από την ΚΒ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
- 11.45-12.00 **Μιχαλάκη-Κόλλια Μ.**, Αρχαιολογικές θεματικές διαδρομές στην πόλη της Ρόδου. Μελέτες και προτάσεις
- 12.00-12.15 **Μπίθα Ι.**, Το Ευρετήριο Βυζαντινών Τοιχογραφιών Ελλάδος στα Δωδεκάνησα
- 12.15-12.30 **Μανούσου-Ντέλλα Κ., Κασέρη Β.**, Μελέτες και έργα ολοκληρωμένης αποκατάστασης των επιθαλάσσιων οχυρών της πόλης της Ρόδου
- 12.30-12.40 *Διάλειμμα*

Γ' Συνεδρία ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Προεδρείο: **Ν. Σταμπολίδης, G. Rocco**

- 12.40-12.55 **Χριστοπούλου Β.**, Νεκροταφείο της Πρωτοχαλκής ΙΙ περιόδου στη Μεσαριά της νήσου Κω
- 12.55-13.10 **Κοκκορού-Αλευρά Γ.**, Ανασκαφή στο ιερό του Απόλλωνα της αρχαίας Αλάσαρνας (σύγχρονη Καρδάμαινα) της Κω
- 13.10-13.25 **Καλοπίση-Βέρτη Σ., Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου Μ.**, Ανασκαφικά ευρήματα από τον οικισμό της παλαιοχριστιανικής περιόδου στην Αλάσαρνα της Κω: η πρόοδος της έρευνας
- 13.25-13.40 **Baldini I.**, Archaeological researches on Early Byzantine Kos
- 13.40-13.55 **Γερασκλή Ε.**, Ανασκαφή σε τμήμα κτηρίου βόρεια της βασιλικής της Αγίας Βαρβάρας στην Καρδάμαινα της Κω
- 13.55-14.10 **Δημάκης Ν.**, Λύχνιοι από το ιερό του Απόλλωνα στην αρχαία Αλάσαρνα της Κω: μια πρώτη παρουσίαση
- 14.10-14.25 **Μηλίτση-Κεχαγιά Ε.**, Οι μαρμάρινοι άμβωνες των παλαιοχριστιανικών βασιλικών της Κω. Τυπολογική και μορφολογική ανάλυση
- 14.25-14.40 *Συζήτηση*

- Δ' Συνεδρία** ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ
Προεδρείο: Μ. Φιλήμονος, Γ. Καρυδάκης
- > 17.00-17.15 **Μαργιέ Α., Παπαϊωάννου Δ.**, Αποκατάσταση και ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Καμίρου Ρόδου
  - > 17.15-17.30 **Πατσιαδά Β.**, Αρχαιολογικός χώρος Καμίρου. Προβλήματα της αρχαιολογικής έρευνας
  - > 17.30-17.45 **Κανίνια Ε., Χαπίτη Χ.**, Στερέωση και ανάδειξη αρχαίου οικισμού στη Βρουλιά νότιας Ρόδου
  - > 17.45-18.00 **Σαραντόπουλος Δ., Τσίποτας Δ., Σαραντίδης Κ., Τριανταφυλλίδης Π.**, Διαμόρφωση και ανάδειξη ιερού Ερεθιμίου Απόλλωνος στον Θεολόγο Ρόδου
  - > 18.00-18.15 **Ντέλλας Γ., Κοτλίδα Δ., Στάης Β.**, Αποκατάσταση ετοιμόρροπων και επικίνδυνων τμημάτων του Παλατιού του Μεγάλου Μαγίστρου στη Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου
  - > 18.15-18.30 **Ντέλλας Γ., Σχοινοχωρίτης Κ., Παπαμιχαήλ Γ., Παπανικολάου Π., Νικολαΐδου Π.**, Αποκατάσταση διατηρητέου νεοκλασικού σχολείου Μεσαιωνικής Πόλης της Ρόδου και μετατροπή του σε πολιτιστικό-εκπαιδευτικό κέντρο
  - 18.30-18.45 **Ζερλέντης Μ., Μιχαηλίδου Μ., Πατατούκος Σ., Χαλβαντζή Φ.**, Αποκατάσταση του μοναστηρίου του Αγίου Γεωργίου του Βουνού στο Καστελλόριζο
  - > 18.45-19.00 *Διάλειμμα*

- Ε' Συνεδρία** ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: ΚΥΚΛΑΔΕΣ, ΣΚΥΡΟΣ
Προεδρείο: Φ. Ζαφειροπούλου, Κ. Τσάκος
- > 19.00-19.15 **Ντούμας Χ.**, Ανάδειξη και προστασία του αρχαιολογικού χώρου Ακρωτηρίου Θήρας
  - > 19.15-19.30 **Ευσταθίου Μ., Μπίτης Γ.**, Διαμόρφωση-ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Αρχαίας Θήρας
  - > 19.30-19.50 **Μαρθάρη Μ.**
α. Το έργο της διαμόρφωσης και ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου Σκάρκου Ίου. β. Το έργο της διαμόρφωσης και ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου Φυλακωπής Μήλου
  - > 19.50-20.05 **Πάντου Π., Κουτσομπού Μ., Παπαδοπούλου Ρ.**, Το αρχαίο θέατρο Μήλου: παλιές ιστορίες και νέα δεδομένα

- > 20.05-20.20 **Σημαντώνη-Μπουρνιά Ε., Πανάγου Τ., Μαυροκορδάτου Δ.**, Η Καρθαία και ο πύργος της Αγίας Μαρίας στην Κέα: μια προσπάθεια ένδεκα χρόνων (2002-2013)
- > 20.20-20.35 **Δελλαπόρτα Αικ., Τσάφου Μ.**, Η αναστήλωση της Παναγίας Ορφανής και του Ταξιάρχη στα Μονοϊτσια Νάξου στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ
- > 20.35-20.50 **Σακελλάκου Χ.**, Άγιος Νικόλαος Βάνης στην Τήνο. Επισκευή και αποκατάσταση καθολικού και τράπεζας
- > 20.50-21.05 **Ρωμάνου Χ., Μπονάτσος Σ.**, Εργασίες προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης του οχυρωμένου προϊστορικού οικισμού στο Παλαμαρίου της Σκύρου (Γ' ΚΠΣ, ΕΣΠΑ)
- > 21.05-21.20 *Συζήτηση*

Παρασκευή 29 Νοεμβρίου

- Α' Συνεδρία** ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ
Προεδρείο: Γ. Κοκκορού-Αλευρά, I. Baldini
- > 8.45-9.00 **Γεωργιάδης Μ.**, The stone tools from the Neolithic and EBA sites in the Dodecanese: an assessment
  - > 9.00-9.15 **Palmieri M.G.**, Categorie di età nelle sepolture infantili nella necropoli del "Serraglio" di Kos. Alcuni risultati preliminari
  - > 9.15-9.30 **Ehrhardt W.**, Αρχαιολογικό ερευνητικό πρόγραμμα στο Ασκληπιείο της Κω
  - > 9.30-9.45 **Τσούλη Χ.**, Βαθμιδωτές επιστέψεις ταφικών (;) μνημείων από την Κω: ένας ιδιόμορφος τύπος μνημείων του αιγαιακού χώρου
  - > 9.45-10.00 **Πουπάκη Ειρ.**, Τα αρχαία λατομεία μαρμάρου της Κω και η διάδοση του κωακού μαρμάρου κατά την αρχαιότητα: τα αποτελέσματα της πρόσφατης έρευνας
  - > 10.00-10.15 **Rocco G.**, La Stoa orientale dei quartieri del Porto a Kos
  - > 10.15-10.30 **Livadiotti M.**, Le terme Centrali di Kos: nuovi dati per la ricostruzione
  - > 10.30-10.45 **Mazzilli G.**, Standardizzazione costruttiva del cantiere ecclesiastico a Kos in età giustiniana: materiali e forme della decorazione architettonica. Nota preliminare
  - > 10.45-11.00 *Διάλειμμα*

Β' Συνεδρία ΕΝΑΛΙΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ (ΚΥΚΛΑΔΕΣ - ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ)

Προεδρείο: Α. Farnoux, Ο. Π. Βαβατσιούλας

- 11.00-11.15 **Δελλαπόρτα Αικ.**, Υποβρύχιες έρευνες βαθέων υδάτων στο ανατολικό Αιγαίο για τη χαρτογράφηση ναυαγίων
- 11.15-11.30 **Αργύρη Ξ., Κουτσουφλάκης Γ.Β.**, Αρχαία ναυαγία από τον θαλάσσιο χώρο της Μακρονήσου
- 11.30-11.45 **Κουτσουφλάκης Γ.Β.**, Ενάλια αρχαιολογική έρευνα στον εμπορικό λιμένα της Ρόδου
- 11.45-12.00 **Μαζαράκης-Αινιάν Α.**, Χερσαίες και ενάλιες ανασκαφικές έρευνες στην αρχαία πόλη της Κύθνου
- 12.00-12.10 *Διάλειμμα*

Γ' Συνεδρία ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Προεδρείο: Α. Μαζαράκης-Αινιάν, Β. Παππά

- 12.10-12.25 **Παπαγελοπούλου Θ.**, Αρχαιότητες της Κύθνου. Παλαιά και νέα ευρήματα
- 12.25-12.40 **Τελεβάντου Χ.**, Ο νεολιθικός οικισμός του Στρόφιλα στην Άνδρο
- 12.40-12.55 **Δωρή Ε., Μιχαηλίδης Μ., Κοντογιάννης Ν., Πάλλης Γ., Τοιμπούκης Γ., Amin Α., Αρβανίτη Σ., Μπαρμπαρίτσα Ε., Τσάκα Κ., Γεωργίου Α., Φωτούχου Μ., Στρατή Ειρ.**, Έρευνα και ανασκαφές στο Επάνω Κάστρο Άνδρου
- 12.55-13.10 **Μαρθάρη Μ.**, Παναγία η Αντιλαλούσα. Ένας άγνωστος προϊστορικός, οχυρωμένος οικισμός στη Γυάρο
- 13.10-13.25 **Farnoux Α.**, Οι εργασίες της Γαλλικής Σχολής Αθηνών στη Δήλο
- 13.25-13.40 **Κουράγιος Γ.**, Θέση Μάντρα Δεσποτικού: οι νέες έρευνες και η προσπάθεια ανάδειξης του αρχαϊκού ιερού
- 13.40-13.55 **Ραπτόπουλος Σ.**, Λεπτοφυής κεραμική («fine-wares») των αυτοκρατορικών ρωμαϊκών χρόνων από τη Μήλο: το ζήτημα της παραγωγής κεραμικής που προορίζεται ως «συνοδό φορτίο» του κυρίου εξαγωγίμου προϊόντος
- 13.55-14.10 **Βόγκλη Μ.**, Κατακόμβες Μήλου: νεότερα ανασκαφικά δεδομένα (2008-2009)
- 14.10-14.25 *Συζήτηση*
- 15.30-17.00 *Ξεναγήση στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ρόδου*

Δ' Συνεδρία ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: ΣΑΜΟΣ, ΙΚΑΡΙΑ, ΚΩΣ

Προεδρείο: W.D. Niemeier, Ουρ. Κουκά

- 17.15-17.30 **Βιγλάκη-Σοφιανού Μ.**, Το αρχαιολογικό έργο στη Σάμο και την Ικαρία (Γ' ΚΠΣ, ΕΣΠΑ)
- 17.30-17.45 **Μαυρίκου Ε.**, Ο πύργος του Λυκούργου Λογοθέτη στο Πυθαγόρειο της Σάμου: η αποκατάσταση του μνημείου και η λειτουργία του ως αρχαιολογικού μουσείου
- 17.45-18.00 **Παπανικολάου Ε., Αποστόλου Α., Πικιώνης Δ., Μαρκοστάμος Ο., Τριανταφυλλίδης Π.**, Αρχαιολογικός περίπατος πόλεως Κω: ανάδειξη μνημείων δεύτερης στάσης περιπάτου
- 18.00-18.15 **Σιδερής Γ.**, Αρχαιολογικός περίπατος πόλεως Κω: λειτουργική ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων πόλης Κω (1η φάση)
- 18.15-18.30 **Ζαρίφης Ν.**, Συντήρηση και αποκατάσταση Αρχαιολογικού Μουσείου Κω
- 18.30-18.45 **Γρηγοριάδου Θ., Καζάνης Σ., Μαρκέτου Στ., Ρούσου Ε., Χαλκίτη Μ.**, Αρχαιολογικό Μουσείο Κω: η εξέλιξη της επανέκθεσης
- 18.45-19.00 *Διάλειμμα*
- 19.00-19.30 *Ανακοινώσεις τοίχου*

Ε' Συνεδρία ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Προεδρείο: Ε. Σημαντώνη-Μπουρνιά, Μ. Στεφανάκης

- 19.30-19.45 **Ψαρρή Γ., Κακακιού Κ., Σιναμίδης Ι.**, Συντήρηση και αποκατάσταση της Ιεράς Σταυροπηγιακής Μονής του Αρχαγγέλου Μιχαήλ Ρουκουनिώτη στη Σύμη
- 19.45-20.00 **Παλαιολόγου Σ., Διακομανώλη Μ.**, Στερέωση και ανάδειξη αρχαίου οικισμού στο Χωριό Χάλκης
- 20.00-20.15 **Αποστόλου Α.**, Αναστήλωση και ανάδειξη της αρχαίας ακρόπολης της Νισύρου
- 20.15-20.30 **Λασακλή Ν., Κουγιός Δ., Σιδηρόπουλος Φ.**, Το έργο της συντήρησης των εκθεμάτων στο νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Νισύρου
- 20.30-20.45 **Καμάρας Τ., Κοψιάς Ν., Τζατζάκης Σ., Σαραντίδης Κ., Τριανταφυλλίδης Π.**, Διαμόρφωση και ανάδειξη αρχαίου οχυρού στη θέση Καστράκι και η ανέγερση του νέου Διαχρονικού - Θεματικού Αρχαιολογικού Μουσείου στο ακριτικό Αγαθονήσι
- 20.45-21.00 *Συζήτηση*

Σάββατο 30 Νοεμβρίου

Α' Συνεδρία ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Προεδρείο: Χρ. Ντούμας, Μ. Μαρθάρη

- > 8.45-9.00 **Μαυρίδης Φ.**, Η Νεότερη Νεολιθική περίοδος στις Κυκλάδες. Τα δεδομένα από έργα προστασίας και ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων με έμφαση στα σπήλαια
- > 9.00-9.15 **Τζαχίλη Ί., Σμπόνιας Κ., Παλυβού Κλ., Σαρρής Α.**, Νέες έρευνες στη Θηρασία (2007-2013)
- > 9.15-9.30 **Ευσταθίου Μ.**, Νεκροταφείο αρχαίας Οίας. Ανασκαφική έρευνα στο οικόπεδο Καθολικής Επισκοπής Θήρας-Κρήτης-Σύρου στο Καμάρι Θήρας
- > 9.30-9.45 **Ζαφειροπούλου Φ.**, Μελετώντας τον γεωμετρικό οικισμό της Δονούσας
- > 9.45-10.00 **Λεγάκη Ειρ., Μαυροειδόπουλος Μ.**, Αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες στη Νάξο και τις Μικρές Κυκλάδες 2006-2013
- > 10.00-10.15 **Renfrew C., Φιλανιώτου Ό., Brodie N., Γαβαλάς Γ., Boyd M.**, Έρευνες στην Κέρο και στο Δασκαλιό 2006-2008. Ανασκαφή της Βρετανικής Αρχαιολογικής Σχολής στην Αθήνα
- > 10.15-10.30 **Hilditch J., Knappett C., Nikolakopoulou I.**, Aegean islands under the microscope: current work on ceramic fabrics and technologies in the Cyclades and beyond
- > 10.30-10.45 **Παπαδοπούλου Ζ.**, Πρόσφατες αρχαιολογικές έρευνες στην Αντίπαρο
- > 10.45-11.00 *Διάλειμμα*

Β' Συνεδρία ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Προεδρείο: Λ. Παλαιοκρασσά, Α. Βλαχόπουλος

- > 11.00-11.15 **Γαβαλάς Γ.**, Ο λιμνή της Μινώας Αμοργού κατά τη ρωμαϊκή περίοδο: μαρτυρίες από σωστικές ανασκαφές
- > 11.15-11.30 **Παππά Β.**, Το Αιγαίο από τους ελληνοιστικούς στους ρωμαϊκούς χρόνους. Η μαρτυρία της κεραμικής από την Αμοργό
- > 11.30-11.45 **Καρναβά Ά., Κόλλια Ε.**, Αγροτική εγκατάσταση με ελαιοτριβείο της κλασικής/ελληνοιστικής εποχής στη θέση Φώτη Βρόσκοπου Κέας

- > 11.45-12.00 **Βαβατσιούλας Ο.**, Η Καθολική Μητρόπολη στην πρωτεύουσα του Δουκάτου του Αρχιπελάγους. Η οικοδομική ιστορία της
- > 12.00-12.15 **Καρδάση Α.**, Θησαυρός ενετικών νομισμάτων από τη Νάξο
- > 12.15-12.30 **Βαβατσιούλας Ο., Οικονομοπούλου Ε., Χριστοδούλου Π., Αργυρίου Ν.**, Αξιοποίηση σύγχρονων εργαλείων για τη διαχείριση πολιτιστικού αποθέματος στην Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων Αττικής (& Βοιωτία, Εύβοια, Κυκλάδες)
- > 12.30-12.40 *Διάλειμμα*

Γ' Συνεδρία ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Προεδρείο: Μ. Livadiotti, Π. Τριανταφυλλίδης

- > 12.40-12.55 **Βλαχόπουλος Α.**, Βαθύ Αστυπάλαιας: ένα διαχρονικό παλιμψηστο ανθρώπινης δραστηριότητας στο νησιωτικό Αιγαίο
- > 12.55-13.10 **Hillson S.**, Human remains from the Kyllindra and Katsalos cemeteries on the island of Astypalaia
- > 13.10-13.25 **Νικολακοπούλου Ειρ.**, Η Τήλος κατά την Εποχή του Χαλκού
- > 13.25-13.40 **Φαρμακίδου Ε.**, Νημποριό Σύμης: ανασκαφή στον παλαιοχριστιανικό οικισμό και τεκμηρίωση της ελληνοιστικής και ρωμαϊκής φάσης του
- > 13.40-13.55 **Μουκαζή Μ.**, Τα αρχαιολογικά ευρήματα στο Παλαιόκαστρο Μεγίστης και στο αρχαίο οχυρό Ρω
- > 13.55-14.15 **Σαραντίδης Κ.**, Ανάλυση ενός αρχαίου κατασκευαστικού συστήματος στέγασης από το Καστράκι Αγαθονησίου
- > 14.15-14.30 *Συζήτηση*

Δ' Συνεδρία ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Προεδρείο: Σ. Καλοπίση-Βέρτη, Μ. Μιχαηλίδου

- > 17.00-17.15 **Κάντζια-Βρατσάλη Π.**, Πολύτιμα ευρήματα από τις ανασκαφικές έρευνες κατά τη διάνοιξη της νέας Περιμετρικής οδού της πόλης της Ρόδου
- > 17.15-17.30 **Χριστοδουλίδης Ν.**, Μαρμάρινη ελληνοιστική, γυναικεία κεφαλή αγαλματιδίου με χρώματα από τη Ρόδο
- > 17.30-17.45 **Ζάρρας Ν.**, Παλαιοχριστιανικές θέσεις και ευρήματα στην ευρύτερη περιοχή της Κυμισάλας Ρόδου. Μια πρώτη παρουσίαση

- 17.45-18.00 **Παπανικολάου Π.**, Αρχαιολογική έρευνα και ιστορική μαρτυρία: η περίπτωση του ναού του Αγίου Ιωάννη στο Collachium της Μεσαιωνικής Πόλης της Ρόδου
- 18.00-18.15 **Κατσιώτη Α., Μαστροχρήστος Ν.**, Αμφίγραφη εικόνα Παναγίας Ελεούσας/Σταύρωσης από τη Λάρδο της Ρόδου
- 18.15-18.30 **Κεφαλά Κ.**, Χορηγία και μνημειακή ζωγραφική στην Πάτμο κατά τον 17ο αιώνα
- 18.30-18.45 **Γεωργαλλή Μ.-Χ., Ψαρρή Π.**, Ενεργοί ιστορικοί διατηρητέοι οικισμοί εντός οριοθετημένων αρχαιολογικών χώρων στο νοτιοανατολικό Αιγαίο: τα παραδείγματα της Μεσαιωνικής Πόλης και της Λίνδου Ρόδου
- 18.45-19.00 *Διάλειμμα*

Ε' Συνεδρία ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

Προεδρείο: **Ε. Γερούση, Α. Ματθαίου**

- 19.00-19.15 **Λούπου Α.-Χ., Ρούγγου Κ., Δουλουμπέκης Ν., Κοσσυφίδου Γ.**, Νέα ευρήματα από το αιολικό ιερό στην Κλοπεδή Λέσβου στο πλαίσιο των εργασιών του ΕΣΠΑ
- 19.15-19.30 **Φιλανιώτου Ό.**, Μελέτες και διαμορφώσεις αρχαιολογικών χώρων της Λέσβου
- 19.30-19.45 **Λούπου Α.-Χ., Ταμπακοπούλου Γ.**, Εργασίες ανάδειξης στο Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης: νέα δεδομένα και προοπτικές
- 19.45-20.00 **Καββαδία Α.**, Νέα μουσεία σε Χίο και Σάμο στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ
- 20.00-20.15 **Φαϊτάκη Σ.**, Η αποκατάσταση του ναού Αγίου Ιωάννη στις Ροβιές Μεστών Χίου
- 20.15-20.30 **Βαλάκου Π.**, Κάστρο της Χίου: 15 χρόνια επεμβάσεων αποκατάστασης και ανάδειξης
- 20.30-20.45 **Βάσση Ό.**, Η επανάχρηση του οθωμανικού λουτρού (χαμάμ) στο Κάστρο της Χίου
- 20.45-21.00 *Συζήτηση*
- 21.30-10.15 *Μουσική εκδήλωση στο Κατάλυμα της Ισπανίας - Μεσαιωνική Πόλη Ρόδου*

Κυριακή 1 Δεκεμβρίου

Α' Συνεδρία

ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

Προεδρείο: **Ό. Φιλανιώτου, Ό. Βάσση**

- 9.00-9.15 **Κουκά Ουρ.**, Η προϊστορική κατοίκηση στο Ηραϊόν Σάμου: οι ανασκαφές 2009-2013 βόρεια της Ιεράς Οδού
- 9.15-9.30 **Niemeier W.-D.**, Οι απαρχές του ιερού της Ήρας στη Σάμο
- 9.30-9.45 **Henke J.-M.**, New excavations in the altar area of the sanctuary of Hera on Samos. The archaic layers
- 9.45-10.00 **Μενελάου Σ.**, A preliminary petrographic analysis of the Early Bronze Age II late - III pottery from the Heraion on Samos: towards a compositional, technological and provenance understanding
- 10.00-10.15 **Τσαρδάκα Δ.**, Ιερά και χώροι λατρείας στην αρχαία πόλη της Χίου: στοιχεία από τις σωστικές ανασκαφές της Κ' ΕΠΚΑ μεταξύ των ετών 2004-2012
- 10.15-10.30 **Φινφρίνη Μ.**, Εργαστήριο παραγωγής μικρογραφικών αγγείων των ελληνιστικών χρόνων στη Χίο
- 10.30-10.45 *Διάλειμμα*

Β' Συνεδρία

ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ - ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Προεδρείο: **Π. Α. Βοκοτόπουλος, Α. Καββαδία**

- 10.45-11.00 **Μαλούχου Γ., Ματθαίου Ά.**, Οι επιγραφές της Χίου
- 11.00-11.15 **Παπαδοπούλου, Ζ.**, Οι επιγραφές της Πάρου
- 11.15-11.30 **Kiourtzian G.**, *En μέρει Εθνικός, εν μέρει Χριστιανίζων...*
- 11.30-11.45 **Ζαββού Ε., Θέμος Α., Παπαδόπουλος Γ.**, Επιγραφικές έρευνες στην Ανάφη
- 11.45-12.00 *Διάλειμμα*

Γ' Συνεδρία

ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ - ΛΗΜΝΟΣ

Προεδρείο: **Α.-Χ. Λούπου, W. Ehrhardt**

- 12.00-12.15 **Coluccia L.**, Il Tardo Bronzo di Hepahestia a Lemnos
- 12.15-12.30 **Καρδαμάκη Ε., Μπολώτη Τ.**, Κουκονήσι Λήμνου: τα πρώτα στοιχεία από τη μελέτη της μυκηναϊκής κεραμικής στον οικισμό της Εποχής του Χαλκού
- 12.30-12.45 **Caruso D.**, La produzione del vino nella Lemnos alto-arcaica: I dati letterari e archeologici
- 12.45-13.00 *Συζήτηση*
- 13.00-13.30 **Συμπεράσματα**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΙΧΟΥ

Βαβατσιούλας Ο., Οικονομοπούλου Ε., Χριστοδούλου Π., Αργυρίου Ν.,

Το έργο της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων Αττικής στην Εύβοια και τις Κυκλάδες

Botarelli L., Hephaestia, Lemnos. The deposition of material of the early Roman imperial period on top of the Archaic sanctuary

Γεώρμα Φ., Νικολακοπούλου Ειρ., Μπίτης Γ., Το Κτήριο Βήτα στο Ακρωτήρι Θήρας. Τοιχογραφίες, κεραμική και αρχιτεκτονική

Γιακουμάκη Χ., Κακακιού Κ., Αποκατάσταση - ανάδειξη μεσαιωνικών μνημείων οικισμού Χάλκης (ΕΣΠΑ)

Danile L., Διάτμητοι υποστάτες φαιάς κεραμικής από την Ηφαιστία (Λήμνος). Σημειώσεις για ένα ιδιαίτερο σχήμα

Ζάχος Γ., Ένα πρωτογεωμετρικό νεκροταφείο στη Μήθυμνα της Λέσβου

Καρατάσιος Ι., Καλαγρή Α., Αμέντα Μ., Κυλίκογλου Β., Τριανταφυλλίδης Π., Αναλύσεις κονιαμάτων από το αρχαίο οχυρό στη θέση Καστράκι στο ακριτικό Αγαθονήσι (ΕΣΠΑ)

Κουράγιος Γ., Νταϊφά Κ., Συστηματική ανασκαφή στη θέση Μάντρα Δεσποτικού, 1997-2013

Κουρτζέλλης Γ., Κυριακοπούλου Θ., Παππά Μ., Οι νεκροπόλεις της Μυτιλήνης μέσα από τα ταφικά μνημεία και τους ανάγλυφους βωμούς

Κουτελλάς Μ., Συντήρηση-διαμόρφωση και ανάδειξη βασιλικής Χριστού της Ιερουσαλήμ Καλύμνου (Γ' ΚΠΣ)

Μιχαλάκη-Κόλλια Μ., Οι 3.000 εγχυτρισμοί βρεφών από την Αστυπάλαια. Ένα μοναδικό ταφικό ιερό στο Αιγαίο;

Μοροπούλου Α., Καραθάνου Κ., Σταύρου Ε., Χαρακτηρισμός των υλικών και διάγνωση της φθοράς τους και προτάσεις προστασίας του ελληνοιστικού αναλημματικού τοίχου της Αγίας Αγάθης στη Ρόδο

Παλαμιδά Χ., Σέρογλου Φ., Lawall M., Τριανταφυλλίδης Π., Ενσφράγιστες λαβές αμφορέων από τη θέση Καστράκι Αγαθονησίου

Παπαβασιλείου Ε., Μαστροχρήστος Ν., Βασιλαράς Κ., Συντήρηση και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων υποδομών και οργάνωση έκθεσης Αρχαιολογικού Μουσείου Σύμης (ΕΣΠΑ)

Παπαβασιλείου Ε., Ντιντιούμη Σ., Εργαστηριακές εγκαταστάσεις στα Δωδεκάνησα κατά την ύστερη αρχαιότητα - πρωτοβυζαντινή περίοδο

Παπανικολάου Ειρ., Τριανταφυλλίδης Π., Η ανασκαφή στο ακίνητο ΚΜ1293C και το μνημειακό οικοδόμημα της θόλου στην πλατεία της αρχαίας αγοράς Κω (ΕΣΠΑ)

Πυλαρινού Ν., Πανάτση Α., Τα μικρογραφικά αγγεία της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού από τη Μύρινα Λήμνου

Τελεβάντου Χ. Α., Διαμόρφωση και ανάδειξη ακρόπολης Αγίου Ανδρέα Σίφνου (Γ' ΚΠΣ)

Τελεβάντου Χ. Α., Διαμόρφωση και ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Υψηλής Άνδρου (Γ' ΚΠΣ)

Theodoulou T., Recording the harbour network of ancient Lesbos (2007 mission)

Tosti V., Hephaestia (Lemnos). L'evoluzione della forma ceramica della *lekane* da un contesto abitativo di età classica ed ellenistica

Triantafyllidis P., Votive metal zoomorphic small objects from the *Pan-rhodian* sanctuary of Zeus Atavygios

Χατζηιωάννου Π., Κεφαλά Κ., Σιδηρόπουλος Φ., Χάσκου Β., Αποκατάσταση και λειτουργική αναβάθμιση Ιεράς Μονής Αποκάλυψης Πάτμου (ΕΣΠΑ)

Χριστοδουλίδης Ν., Τμήμα ρωμαϊκής οικίας από την αρχαία Ρόδο με πιθανή ύπαρξη κήπου

Ψαρολογάκη Α., Πήλινες καπνοσύριγγες από το νησί της Ρόδου: μια πρώτη προσέγγιση

ΧΟΡΗΓΟΙ

Με την υποστήριξη

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ • ΔΟΠΑΡ • ΤΑΠ • ΕΥΓΕΝΙΑ ΜΑΡΙΝΟΥ • ΡΟΔΙΑΚΗ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΕ • ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΚΝΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε. • ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΜΑΚΡΗΣ •
ΒΑΠ - ΚΟΥΤΙΟΣ • ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΡΟΔΙΩΝ